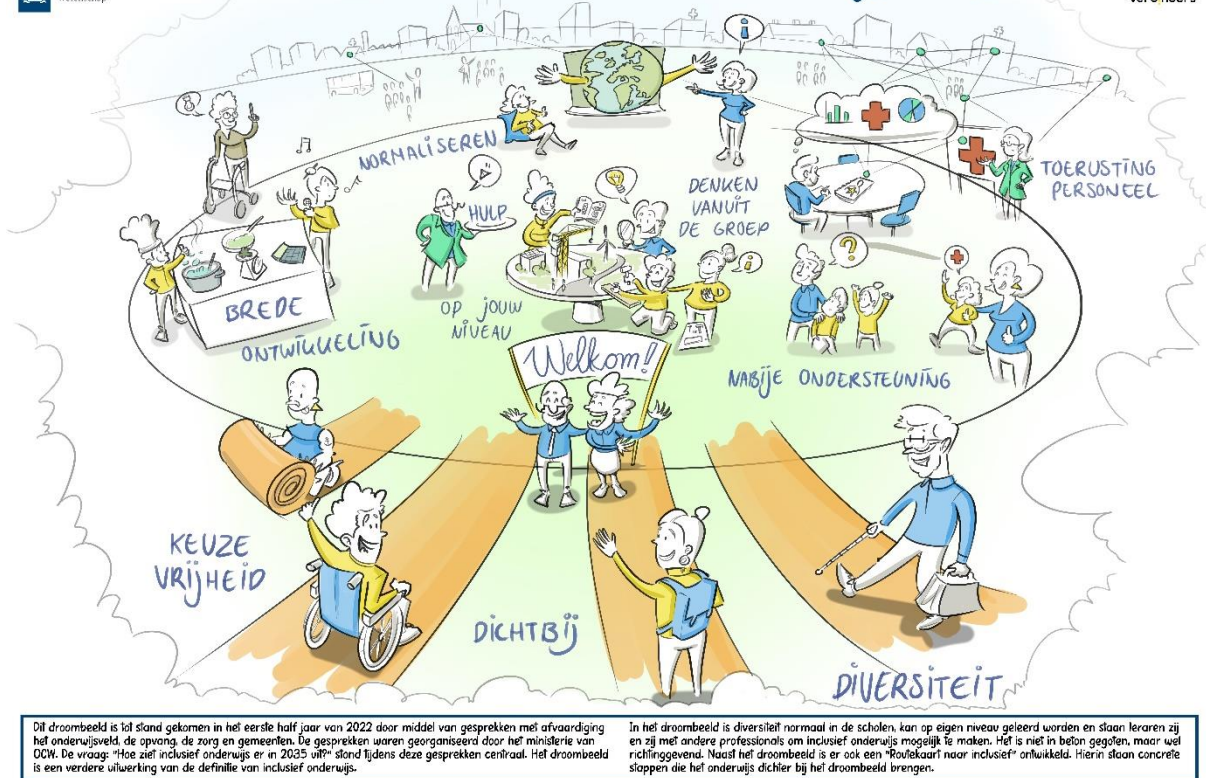

DROOMBEELD INCLUSIEF ONDERWIJS 2035

Onderschrift van het droombeeld:

Dit droombeeld is tot stand gekomen in het eerste half jaar van 2022 door middel van gesprekken met afvaardiging het onderwijsveld, de opvang, de zorg en gemeenten. De gesprekken waren georganiseerd door het ministerie van OCW. De vraag: "Hoe ziet inclusief onderwijs er in 2035 uit?" stond tijdens deze gesprekken centraal. Het droombeeld is een verdere uitwerking van de definitie van inclusief onderwijs. In het droombeeld is diversiteit normaal in de scholen, kan op eigen niveau geleerd worden en staan leraren zij aan zij met andere professionals om inclusief onderwijs mogelijk te maken. Het is niet in beton gegoten, maar wel richtinggevend. Naast het droombeeld is er ook een "Actieplan route naar inclusiever" ontwikkeld. Hierin staan concrete stappen die het onderwijs dichtbij het droombeeld brengen.

Droombeeld inclusief onderwijs 2035

Ieder kind is **welkom** op school. Leerlingen (en hun ouders) hebben **keuzevrijheid** om te kiezen voor de school die het beste bij ze past, die **dichtbij** is en met leeftijdsgenoten waarbij ze zich thuis voelen. Leerlingen met en zonder extra ondersteuningsbehoefte volgen samen les, spelen samen op het schoolplein, vieren feest, gaan samen op schoolreis of schoolkamp. Ze vormen een groep, zonder onderscheid maar **met diversiteit**. De school benut wat ze elkaar te bieden hebben.

Oplossingen die gericht zijn op extra ondersteuning van leerlingen worden zoveel mogelijk groepsgericht aangeboden, er wordt steeds gedacht 'Welke oplossing is van meerwaarde voor de groep leerlingen'. De groep is geen vaststaand begrip. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld in een eigen groep aan algemene vaardigheden werken en in groepen van vergelijkbaar niveau uit elkaar gaan voor andere vakken. Tegelijkertijd hoeft de lesdag of de schoolloopbaan hoeft niet voor alle leerlingen hetzelfde zijn. Flexibiliteit in schoolroutes en beoordeling is mogelijk. Versnellen of vertragen is mogelijk, zelfs op specifieke onderdelen. De **brede ontwikkeling** van de leerlingen staat

centraal, niet alleen cognitief dus, maar ook sociaal en creatief. Scholen hebben de ruimte om waar nodig maatwerk te leveren, in samenspraak met de leerling en de ouder. Het is belangrijk om voor iedere leerling hoge doelen te stellen; het eindpunt waar naartoe gewerkt kan verschillen, afhankelijk van de capaciteiten van de leerling. Zo is het onderwijs passend voor het eigen **niveau van leerlingen**.

Alle gebouwen zijn voor iedereen toegankelijk. Waar nodig maken leerlingen gebruik van andere ruimtes. Daarnaast is het gebouw flexibel in te richten, zodat het mee kan bewegen met de behoefte van de groep.

Extra hulp en ondersteuning krijgen is normaal. Iedereen heeft wel eens extra hulp en ondersteuning nodig. **Ondersteuning** - zowel voor de leerling als voor de leraar/docent en het ondersteunend personeel - **is nabij** en beschikbaar. Als het kan, is die hulp, expertise en ondersteuning beschikbaar in de klas, de school, het schoolteam of in hetzelfde gebouw. En kan dat niet, dan is hulp en ondersteuning eenvoudig op te roepen vanuit de regio en snel in te zetten. De kennis die is opgebouwd in het gespecialiseerd onderwijs blijft beschikbaar.

Als het voor hun ontwikkeling belangrijk is dat leerlingen tijdelijk of voor langere tijd switchen naar een speciale onderwijsvoorziening of zorg, dan kan dat. Gespecialiseerd onderwijs blijft bestaan, voor leerlingen die dat echt nodig hebben. Daarbij zorgen betrokken professionals voor een warme overdracht.

Scholen, leraren/docenten en onderwijsondersteuners hebben de tijd en de ruimte en zijn voldoende **toegerust** om les te geven aan een diverse groep. In hun opleiding hebben ze geleerd hoe ze dat kunnen doen en tijdens hun carrière ontwikkelen ze zich daar verder in.

Scholen staan niet alleen voor de ontwikkeling van leerlingen en scholieren. De ontwikkeling van leerlingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van velen, waaronder ouders, gespecialiseerde voorzieningen, zorg, jeugdzorg, kinderopvang, gemeenten, partners in de wijk en het bedrijfsleven in de regio. De kracht zit hem in een goed netwerk. Goed samenwerken en samen de verantwoordelijkheid pakken is essentieel. Zowel binnen de school als in het netwerk van partners om de school heen.

Inclusief onderwijs staat in verbinding met de maatschappij en draagt bij aan een het **normaliseren** van een inclusieve maatschappij.

Disclaimer

Dit droombeeld is tot stand gekomen in het eerste half jaar van 2022 door middel van gesprekken met afvaardiging vanuit het onderwijsveld, de opvang, de zorg en gemeenten. De vraag: "Hoe ziet inclusief onderwijs er in 2035 uit?" stond tijdens deze gesprekken centraal. Het droombeeld is een verdere uitwerking van de definitie van inclusief onderwijs (eerder bekend als scenario 4): "Zo veel mogelijk integratie van regulier en speciaal onderwijs onder één dak, zodat zoveel mogelijk leerlingen in de buurt samen naar school kunnen, waar mogelijk samen in de les. Er is deels gescheiden aanbod en deels gedeeld aanbod van onderwijs. Er blijft nog wel speciaal onderwijs bestaan voor leerlingen die echt intensievere ondersteuning nodig hebben."